

LEERPLAN

DEELTIJDS KUNSTONDERWIJS

Domein: Beeldende en audiovisuele kunsten

4e graad (beroepskwalificerend)

Studierichting: FOTOGRAAF

Optie(s): Alle opties binnen de studierichting

Vak(ken): Alle vakken binnen de studierichting

Leerplannummer: GO!-DKO-2022-013

*Dit leerplan werd voorlopig goedgekeurd op 28 april 2022 door de
inspectie met inspectienummer 2018/1524/1/V26 en gaat in
vanaf 1 september 2022*

Pedagogische begeleidingsdienst
Huis van het GO!
Willebroekkaai 36
1000 Brussel

Inhoud

1. Doelgroep – beginsituatie	3
2. Visie op de opleiding	4
2.1. Algemeen	4
2.2. Decretale verwijzing en gehanteerde referentiekaders	5
2.3. Organisatie van de lestijden	5
3. Systematiek	6
3.1. De zes kerncompetenties van het kunstenaarschap	6
3.2. Beheersingsniveau	8
3.3. Cultuur in de Spiegel	9
4. Context – autonomie – verantwoordelijkheid	10
5. Leeswijzer leerplandoelen	11
6. Leerplandoelen	12
7. Minimale materiële vereisten	41
8. Bijlage: overzicht leerplandoelen / concordantietabel	42

1. Doelgroep – beginsituatie

Het deeltijds kunstonderwijs (DKO), als niet-leerplichtige vorm van onderwijs in de kunsten, richt zich tot een bijzonder brede waaier van belangstellenden: verschillende achtergronden en interesses, verschillende persoonlijke doelen, grote verscheidenheid in leeftijd en (artistieke) rijpheid en dit alles in een context van gedreven vrijwilligheid. De wens om zich persoonlijk en artistiek te ontplooien én zichzelf te ontdekken binnen een formeel leerproces is het punt van overeenkomst tussen alle leerlingen.

In functie van het eigen profiel kiezen leerlingen voor een langlopende (ingebed in een structuur van vier graden) of kortlopende (niet gebonden aan een bepaalde graad) opleiding binnen één van de vier artistieke domeinen (beeldende en audiovisuele kunsten, dans, woordkunst-drama en muziek).

Onderliggend leerplan geldt voor de **4e graad** (beroepskwalificerend) in het artistieke domein **Beeldende en audiovisuele kunsten: FOTOGRAAF**.

optie: fotokunst

Het tegemoetkomen aan zowel de veelzijdigheid van de leerlingenpopulatie als de verscheidenheid van mogelijkheden voor de academie om haar 4e graad binnen het artistieke domein Beeldende en audiovisuele kunsten in te richten, kan maar slagen zo de instelling alle kansen tot differentiatie krijgt. Dit is ook de reden waarom onderliggend leerplan (o.a. in functie van deze verscheidenheid) zeer breed geconcentreerd werd en niet gebonden is aan specifieke opties, vakken of organisatiemodellen.

2. Visie op de opleiding

2.1. Algemeen

De academie heeft ook in de 21^e eeuw de maatschappelijke taak om kwaliteitsvol onderwijs te organiseren en aan te bieden. Kwaliteit binnen het (kunst)onderwijs heeft o.a. te maken met het ontwikkelen van elk talent, het vormen van de totale persoonlijkheid, het aanbieden van sleutels tot actief burgerschap en het ontwikkelen van een krachtige en stimulerende leeromgeving die het voorgaande mogelijk maakt. Het DKO richt zich per definitie, maar zeker niet uitsluitend, op de kunstzinnige/expressieve component van deze brede persoonlijkheidsvorming. Het aanboren, stimulerend ontwikkelen en borgen van de artistieke en expressieve mogelijkheden van leerlingen én het bijbrengen van de nodige technische en inhoudelijke kennis maakt de kern uit van de onderwijsopdracht van het DKO.

De centrale objectieven zijn:

- de leerlingen op een bepaald creatief/artistiek niveau tillen, zodat dit hun persoonlijkheid kan ondersteunen en verbreden;
- een aanvullende basis geven aan het leerplichtonderwijs om, waar gewenst, hetzij hogere (artistieke) studies aan te vatten of verder te verdiepen, hetzij voor te bereiden op de uitstroom naar het culturele veld of de arbeidsmarkt;
- een bijdrage leveren in het groeien naar actief burgerschap.

Het DKO vervult een voorname maatschappelijke opdracht: kunst en cultuur zijn een dragend element in de identiteitsontwikkeling van individuen, gemeenschappen of sociale groepen. De 21^e-eeuwse wereld is een caleidoscoop van sociale en culturele verscheidenheid en de doelgroepen tot dewelke het DKO zich richt, dienen hier een weerspiegeling van te zijn. M.a.w. behalve de onderscheiden persoonlijke ambities (kunstbeoefening in de vrije tijd, doorstroom naar hoger kunstonderwijs, uitstroom naar de arbeidsmarkt) dient het DKO zich blijvend en actief dienen te richten tot diverse sociale en culturele groepen, ook deze die niet beschikken over een groot en/of westers cultureel kapitaal.

Het artistiek/expressief leren grijpt in het DKO plaats in een formele context met zijn eigen karakter en wetmatigheden. Het is duidelijk dat dit artistiek/expressief leren niet beperkt blijft tot het formele kader van het DKO, maar dat het zoeken naar aansluiting bij andere onderwijsvormen (al dan niet leerplichtig) bijzondere kansen kan bieden om het leerproces te vervolledigen.

De grondwettelijke vrijheid van onderwijs laat toe dat schoolbesturen autonoom een visie ontwikkelen over de organisatie en inhoud van het DKO volgens hun eigen artistieke en pedagogische inzichten. De regelgever vraagt dat elk schoolbestuur die vrijheid ook expliciet opneemt. Een eigen artistiek-pedagogisch project (APP) waarin het schoolbestuur zijn visie expliciteert, maakt duidelijk aan leerlingen, ouders en het ruimere culturele veld waar de academie voor staat. Het voorliggende leerplan heeft doelbewust een open karakter zodat de academie haar eigen APP kan hanteren, expliciteren en richten naar het *Pedagogisch project van het GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap* (PPGO!)¹ bij de realisatie van de leerplandoelen. In het *GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap* is dit PPGO! het basisdocument waarin de grondbeginselen, de waarden en de algemene doelstellingen van het *GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap* zijn opgenomen. Het is een richtingwijzer en referentiekader om lerenden te begeleiden in hun persoonlijke ontplooiing enerzijds en in hun ontwikkeling naar samenleven in diversiteit en harmonie anderzijds. Het PPGO! biedt daarmee niet alleen een basis voor kwaliteitsvol

¹ [Pedagogisch project GO! \(PPGO!\)](#). Zie ook [Visietekst Gepersonaliseerd Samen Leren](#).

onderwijs en opvang, maar het is ook een ruimer maatschappelijk project omdat het door een brede vorming van de gehele persoonlijkheid bijdraagt aan het samenleven.

2.2. Decretale verwijzing en gehanteerde referentiekaders

Dit leerplan is gebaseerd op de beroepskwalificatie **Amateur fotograaf** (BK-0412-2).

2.3. Organisatie van de lestijden

Om maximaal te kunnen tegemoetkomen aan de leervraag van de zeer verscheiden leerlingenpopulatie krijgt de academie de vrijheid om zelf –binnen de door de overheid vastgelegde krijtlijnen– de vakken te kiezen en het leerplan te implementeren via het gekozen vakkenpakket. De totale som van leerplandoelen over de vakken heen moet vanzelfsprekend passen binnen de door de overheid bepaalde einddoelen. De einddoelen zijn in onderliggend leerplan vertaald naar leerplandoelen. Het is de bevoegdheid van de academie, om in een overeenstemming met haar profiel en haar *Artistiek Pedagogisch Project* (APP), al dan niet bepaalde vakken te organiseren. Academies die dat wensen, kunnen leerlingen zelf een keuzemenu aanbieden binnen de vooropgestelde krijtlijnen. Het is aan de academie om bij het gebruik van vooropgestelde en/of keuzevakken hieraan een duidelijke visiegerichtheid te koppelen met het daarbij horende vooraf vastgelegd en geregistreerd evaluatiebeleid.

De leerplandoelen zijn geformuleerd op het niveau van de totale duur van de graad. M.a.w.: zij dienen in hun totaliteit gerealiseerd te zijn op het einde hiervan. Hierdoor heeft de academie de pedagogische vrijheid om de wijze van de opbouw en de verwerving van de doelen zelf te bepalen, binnen de tijdshorizon van de graad.

De leraar –als teamspeler– zal in overleg met de vakgroep zelf bepalen hoe de spreiding van de onderdelen gebeurt. Volgende factoren kunnen de keuze mee helpen bepalen: samenhang binnen het vak, de relatie tot het aanbod van vakken binnen de opleiding, moeilijkheidsgraad van de leerinhouden, interesse van de leerlingen, deskundigheid van de leraar, gebeurtenissen in de actualiteit, relatie met vakdoorbrekende activiteiten in de academie, alternatieve leercontext ... Het behoort tot zijn pedagogische vrijheid om de leerlijnen op analytische (van geheel naar afzonderlijke delen), synthetische (van afzonderlijke delen naar geheel), inductieve (van concreet naar algemeen), deductieve (van algemeen naar concreet), genetische (overeenkomstig de ontwikkeling) of gecombineerde wijze aan te bieden;

Men kan individueel afwijken van de reguliere organisatie van de opleiding en dit op basis van de geldende regelgeving voor o.a.:

- alternatieve leercontext (op individuele basis);
- leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften.

3. Systematiek

3.1. De zes kerncompetenties van het kunstenaarschap

Onderwijs dat leerlingen voorbereidt op de 21e eeuw is per definitie competentiegericht onderwijs, d.w.z. een versmelting van en wederzijdse beïnvloeding van kennis, inzichten, vaardigheden en attitudes die toelaten het geleerde en verworvene in authentieke situaties zelfstandig in te zetten. Het werken aan competenties maakt het onderwijs doelgericht en resulteert in meetbare leerresultaten. In artistiek onderwijs zijn objectief meetbare leerresultaten vanzelfsprekend moeilijk(er) te bepalen. Daarom formuleren we artistieke competenties voldoende open.

De door de overheid vastgelegde einddoelen die in het DKO dienen verworven te worden, zijn geformuleerd voor een bepaalde context met afgebakende verantwoordelijkheid en autonomie (zie later). Zij zijn geordend in zes samenhangende sets van competenties. Elk van deze sets geeft een beeld van één van de kerncompetenties (de zgn. ‘rollen’) die eigen zijn aan het kunstenaarschap:

- **individuele gedrevenheid tonen:** de leerling vertrouwt op eigen expressiemogelijkheden en wil zijn creatieve resultaten tonen;
- **creëren en (drang tot) innoveren:** de leerling komt actief en uit zichzelf met artistieke vormgevingen, benaderingen en inzichten;
- **vakdeskundigheid inzetten:** de leerling zet verworven kunstvormspecifieke kwaliteiten in bij het gebruik van een artistieke uitdrukkingvorm;
- **onderzoeken:** de leerling analyseert, reflecteert en communiceert over proces en product;
- **relaties bouwen en samenwerken:** de leerling kan eigen talent en deskundigheid ten dienste stellen van het gemeenschappelijk artistiek doel of project;
- **presenteren:** de leerling toont proces en/of product aan een publiek.

Er is geen hiërarchische ordening tussen de zes kerncompetenties: zij zijn evenwaardig en komen gelijkwaardig aan bod. Van belang is dat zij vanaf de start het leerproces sturen en stap voor stap tot ontwikkeling gebracht worden, geleidelijk en gelijkmatig. De kerncompetenties grijpen als tandwielen in mekaar: het ene wiel kan niet sneller draaien dan het andere, haperingen in het ene wiel hebben een invloed op het andere.

Voor de 1^e, 2^e en 3^e graad legde de overheid basiscompetenties vast. De basiscompetenties geven aan welke kennis, vaardigheden en attitudes een leerling geïntegreerd moet inzetten voor maatschappelijke activiteiten. Zij zijn geordend volgens de zes kerncompetenties van het kunstenaarschap². Ook de specifieke eindtermen in de 4^e graad doorstroom zijn op deze wijze geordend³. De einddoelen voor de beroepskwalificerende studierichtingen in de 4^e graad volgen een ander ordeningskader⁴, maar worden in de leerplannen van het *GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap* eveneens binnen hetzelfde raamwerk van kerncompetenties geoperationaliseerd.

3.2. Beheersingsniveau

Als ordeningsmodel zijn de zes dimensies vrij statisch: zij verwijzen niet naar (ontwikkeling van) beheersingsniveaus en zijn uiteindelijk slechts de beschrijving van een te bereiken eindpunt. De weg naar dit eindpunt is in het DKO langdurig en bijzonder individueel. Een belangrijk hulpmiddel om dit ordeningsmodel te dynamiseren is het beschrijven van beheersingsniveaus. Het aangeven van het niveau op hetwelke een leerdoel bereikt dient te worden biedt niet alleen de mogelijkheid om klare en heldere

² Zie <http://www.onderwijsdoelen.be>

³ *Ibid.*

⁴ Zie https://app.akov.be/pls/pakov/f?p=VLAAMSE_KWALIFICATIESTRUCTUUR:KWALIFICATIEDATABANK

leerlijnen uit te zetten, maar biedt ook een gemeenschappelijke taal voor leraren. Er kunnen drie dimensies voor het creatief en artistiek handelen onderscheiden worden:

- cognitief: kennis en cognitieve processen
- psychomotorisch: ontwikkeling van vaardigheden
- affectief: attitudes, motivering, interesses, voorkeuren, overtuiging, meningen, waarden en gevoelens

Voor de beschrijving van deze beheersingsniveaus zijn de leertaxonomieën van Bloom⁵ (cognitief), Dave⁶ (psychomotorisch) en Krathwohl, Bloom & Masia⁷ (affectief) algemeen aanvaard en ook in het kunstonderwijs toepasbaar.

In de praktijk omvat elke vorm van creatief of artistiek handelen vanzelfsprekend elementen van het cognitieve, het affectieve en het psychomotorische. In een onderwijssituatie zullen leraren zich wisselend concentreren op de cognitieve, affectieve of psychomotorische dimensie of op een combinatie hiervan (in functie van de te bereiken basiscompetenties en het niveau ervan). In het leerplan wordt hieraan tegemoetgekomen: per leerplandoel wordt aangegeven wat het te bereiken beheersingsniveau is voor de meest prominente dimensies (cognitief en/of psychomotorisch en/of affectief). Deze beheersingsniveaus dienen ook gekoppeld te worden aan de opgegeven context, graad van autonomie en verantwoordelijkheid. De combinatie van duidelijke beheersingsniveaus én welomschreven context, graad van autonomie en verantwoordelijkheid laat toe om over de leerplannen heen leerlijnen uit te zetten.

Wanneer voor een dimensie geen beheersingsniveau wordt aangegeven, impliceert dit vanzelfsprekend geenszins dat deze component niet van belang zou zijn. Bovendien zijn de aangegeven beheersingsniveaus te lezen als een minimum en is er ruimte om via differentiatie (waar mogelijk) naar meer te streven.

⁵ Anderson, L. W. and Krathwohl, D. R., e.a. (2001). *A Taxonomy for Learning, Teaching, and Assessing: A Revision of Bloom's Taxonomy of Educational Objectives*. Allyn & Bacon. Boston (Massachusetts.) (Pearson Education Group).

⁶ Dave, R.H. (1970). "Psychomotor levels" in: *Developing and Writing Behavioral Objectives* (R.J. Armstrong, ed.). Educational Innovators Press. Tucson (Arizona). Pagg. 20-21.

⁷ Krathwohl, D.R.; Bloom, B.S. & Masia, B.B. (1964). *Taxonomy of Educational Objectives. The Classification of Educational Goals. Handbook II: Affective domain*. Allyn & Bacon. Boston (Massachusetts.) (Pearson Education Group).

Naar een artistieke context vertaald kunnen de beheersingsniveaus als volgt omschreven worden:

COGNITIEVE TAXONOMIE (Bloom, 2001)⁸:

1.	onthouden	<i>de relevante kennis die uit een artistieke object of proces afleidbaar is, uit het geheugen kunnen ophalen en weergeven (kennis)</i>
2.	begrijpen	<i>de betekenis van informatie die uit een artistiek object of proces afleidbaar is, begrijpen en kunnen toelichten (kennis toepassen)</i>
3.	toepassen	<i>de informatie die uit een artistiek object of proces afleidbaar is in een nieuwe situatie kunnen gebruiken om een (creatief of artistiek) probleem op te lossen (toepassen)</i>
4.	analyseren	<i>de informatie die uit artistieke objecten of processen afleidbaar is, kunnen onderscheiden in delen, in relatie tot elkaar en tot een geheel (toepassen met inzicht)</i>
5.	evalueren	<i>de informatie die uit artistieke objecten of processen afleidbaar is, kunnen beoordelen en artistieke besluiten kunnen nemen op grond van criteria en standaarden (inzicht)</i>
6.	creëren	<i>de informatie die uit artistieke objecten of processen afleidbaar is, artistiek kunnen samenvoegen tot iets nieuws (inzicht wendbaar toepassen)</i>

PSYCHOMOTORISCHE TAXONOMIE (Dave, 1970)

1.	imiteren	<i>een creatieve of artistieke vaardigheid observeren en die proberen na te doen waarbij geaccepteerd wordt dat het resultaat nog niet goed is</i>
2.	oefenen	<i>verbeteren van de creatieve of artistieke vaardigheid door lessen te volgen, instructies te krijgen of door er over te lezen en te oefenen</i>
3.	verfijnen	<i>verfijnen van de creatieve of artistieke vaardigheid totdat deze zelfstandig op een hoog niveau kan worden uitgevoerd en worden gedemonstreerd aan anderen</i>
4.	combineren	<i>toevoegen van nieuwe creatieve of artistieke vaardigheden en/of nieuwe aspecten waardoor iets nieuws en eigens wordt verkregen</i>
5.	automatiseren	<i>doorontwikkelen van de creatieve of artistieke vaardigheid waardoor deze geheel geautomatiseerd worden, onbewust plaats vinden, wat ruimte geeft voor nieuwe creatieve of artistieke ontwikkelingen</i>

⁸ De duiding van de werkwoorden die de verschillende beheersingsniveaus beschrijven, zijn een hertaling naar een artistieke leercontext van de oorspronkelijke omschrijvingen.

AFFECTIEVE TAXONOMIE (Krathwohl, Bloom & Masia, 1964)

1.	ontvangen	<i>openstaan voor de creatieve/artistieke activiteiten en keuzes van anderen; luisteren, passief opnemen</i>
2.	reageren	<i>reageren op de omgeving en omringende creatieve/artistieke activiteiten en keuzes van anderen; deelnemen, interesse tonen in creatieve/artistieke activiteiten en keuzes</i>
3.	waarderen	<i>accepteren van artistieke waarden, keuzes en opvattingen; ontwikkelen van eigen voorkeuren dienaangaande en uiting geven daaraan</i>
4.	organiseren	<i>conceptualiseren van artistieke waarden, keuzes en opvattingen en deze verbinden met de persoonlijke artistieke waarden, keuzes en opvattingen tot een harmonisch geheel</i>
5.	karacteriseren	<i>karacteriseren en internaliseren van artistieke waarden, keuzes en opvattingen en in harmonie brengen met eigen artistieke waarden, keuzes en opvattingen, wat leidt tot consistent en authentiek creatief gedrag</i>

3.3. Cultuur in de Spiegel

In dit leerplan wordt er voor gekozen om het model van de vier culturele basisvaardigheden: *waarnemen*, *verbeelden*, *conceptualiseren* en *analyseren*, te hanteren om leerplandoelen bijkomend te situeren en de lerenden te ondersteunen in hun groei naar een eigen culturele en artistieke identiteit. Culturele basisvaardigheden zijn begrippen die ontwikkeld werden binnen *Cultuur in de Spiegel*⁹, het kunst- en cultuureducatieve raamwerk dat in Vlaanderen richtinggevend is,

Ook het ordeningskader van de culturele basisvaardigheden volgt het tandwielmodel: de vier basisvaardigheden zijn gelijkwaardig en gelijktijdig te behandelen en ook hier heeft het draaien van het ene tandwiel invloed op het draaien van alle andere tandwielen. Er is evenwel een verschil in abstraheringsniveau tussen de verschillende culturele basisvaardigheden:

Dit model laat toe in te spelen op de individuele vorderingen en leerstatus, -stijl en -interesse van de leerling. Bovendien kan ook op meta-niveau beter gedifferentieerd worden: doorheen de schoolloopbaan zal het palet van culturele basisvaardigheden dat de leerling beheerst en gericht inzet steeds breder worden.

Een kernbegrip in het *Cultuur in de Spiegel*-raamwerk is culturele reflectie door middel van de culturele basisvaardigheden. Het stilstaan bij de eigen cultuur en deze van anderen laat toe zichzelf als cultureel wezen beter te leren kennen en begrijpen én het cultureel bewustzijn te verruimen ter ondersteuning van het samen leren samenleven. Op deze wijze levert ook het deeltijds kunstonderwijs van het *GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap* een belangrijke bijdrage tot actief burgerschap door respect, oprechtheid, gelijkwaardigheid, openheid, engagement en betrokkenheid, zoals uitgedrukt in het PPGO! Leerplandoelen die in het bijzonder betrekking hebben op deze culturele reflectie of hiervoor kansen scheppen, worden als dusdanig aangegeven.

⁹ Zie o.a. [Cultuurkuur - Cultuur in de Spiegel](#) voor meer informatie.

4. Context – autonomie – verantwoordelijkheid

Context, autonomie en verantwoordelijkheid omvatten:

- *omgevingscontext*: de omstandigheden waarin kennis en vaardigheden moeten worden gebruikt (vb. steeds wisselende omgevingen, werken onder tijdsdruk, weinig structuur in de opdrachten ...);
- *handelingscontext*: aspecten zoals werken met mensen of met machines, werken met breekbare of kostbare producten ...;
- *autonomie*: de mogelijkheid zelf beslissingen te nemen, de mate van onafhankelijkheid;
- *verantwoordelijkheid*: de verplichting om te zorgen dat zaken goed verlopen én de bereidheid om daar rekenschap van te geven.

Voor de beroepskwalificatie **amateur fotograaf** voor de vierde graad op niveau VKS 4¹⁰:

- een combinatie van wisselende contexten;
- autonoom functioneren met enig initiatief;
- volledige verantwoordelijkheid voor eigen werk opnemen;
- het eigen functioneren evalueren en bijsturen met het oog op het bereiken van collectieve resultaten.

¹⁰ Zie <https://vlaamsekwalficatiestructuur.be/wat-is-vks/kwalificatieniveaus/>.

5. Leeswijzer leerplandoelen

De leerplandoelen, als operationalisering van de erkende beroepskwalificaties dienen gerealiseerd te worden en zijn geordend volgens het model van de zes dimensies ('rollen') die eigen zijn aan het kunstenaarschap: individuele gedrevenheid tonen – creëren en (drang tot) innoveren – vakdeskundigheid inzetten – onderzoeken – relaties bouwen en samenwerken – presenteren.

Evenwel: de inhoudelijke breedte van elk van deze 'rollen' en de veelheid aan leerplandoelen die uit de erkende beroepskwalificaties afleidbaar zijn, laten toe om binnen de 'rollen' bijkomend te clusteren:

individuele gedrevenheid tonen	1.1 betrokken zijn
	1.2 zelfbewust zijn, mogelijkheden en voorkeuren inschatten
creëren en (drang tot) innoveren	2.1 waarnemen
	2.2 conceptualiseren en creëren
vakdeskundigheid inzetten	3.1 vakmanschap ontdekken en ontwikkelen
	3.2 artistiek handelen en zijn
	3.3 veilig handelen
onderzoeken	4.1 verkennen, observeren en reflecteren
	4.2 contextualiseren
relaties bouwen en samenwerken	5.1 interageren
	5.2 coördineren en begeleiden
presenteren	6.1 presenteren en verspreiden

Binnen de ordening van 'rol' en cluster wordt voor elk leerplandoel hetzelfde formaat gehanteerd:

- Nummer van het leerplandoel en eigenlijke doelzin (in vetdruk/cursief);
 - Verwijzing naar de erkende beroepskwalificaties waar het leerplandoel een operationalisering van is (tussen rechte haakjes);
 - Gekleurde labels die het beheersingsniveau en culturele basisvaardigheid aangeven:
 - (1) het **cognitief**, **psychomotorisch** of **affectief** beheersingsniveau: de tekst op het label beschrijft het niveau (zie boven, 3.2 *Beheersingsniveau*),
geen tekst op het label impliceert geen uitspraak;
 - (2) de band met *Cultuur in de Spiegel*: de tekst op het label benoemt de culturele basisvaardigheid waartoe het leerplandoel overwegend behoort (zie boven, 3.3 *Cultuur in de Spiegel*),
geen tekst op het label impliceert geen uitspraak.
- Het procesmatige of uitgesproken reflectieve karakter van een leerplandoel wordt via een apart label aangegeven, resp.: en

6. Leerplandoelen

Kerncompetentie 1: Individuele gedrevenheid tonen (DE UNIEKE IK)

De leerling verkent artistieke uitdrukkingvormen in hun mogelijkheden door ze te ontleden, te onderzoeken, te benoemen en te bespreken. Deze verkenning vertrekt vanuit de eigen wil, eigen belangstelling en behoefte.

LEERPLANDOELSTELLINGEN

De leerling ...

Pijler 1.1 – Betrokken zijn

1. ***stelt zich actief en nieuwsgierig op voor de omringende artistieke, kunst- en culturele wereld ter versterking van de eigen artistieke ontwikkeling.***
 [competentie 1 (Tr Alg) de leerling werkt met oog voor het eigen welzijn en het welzijn van anderen]
 [competentie 2 (Tr Cre) de leerling ontwikkelt artistieke concepten en ideeën]
[competentie 4 (Tr Cre) de leerling ontwikkelt een eigen artistieke praktijk]
 [competentie 6 de leerling ontwikkelt een ontwerp]
 [competentie 9 de leerling realiseert een ontwerp]

analyseren

organiseren

waarnemen

2.	<p><i>stelt zich open op voor fotografisch werk van anderen, zien mogelijkheden en laat zich inspireren in functie van de eigen ontwikkeling, een eigen artistieke praktijk en persoonlijke visie.</i></p> <p>[competentie 1 (Tr Alg) de leerling werkt met oog voor het eigen welzijn en het welzijn van anderen] [competentie 2 (Tr Cre) de leerling ontwikkelt artistieke concepten en ideeën] <i>[competentie 4 (Tr Cre) de leerling ontwikkelt een eigen artistieke praktijk]</i> [competentie 6 de leerling ontwikkelt een ontwerp] [competentie 9 de leerling realiseert een ontwerp] [competentie 10 de leerling maakt en werkt een portfolio van fotografisch materiaal bij]</p> <div> <div>analyseren</div> <div>combineren</div> <div>organiseren</div> <div>waarnemen</div> </div>
3.	<p><i>exploreert gedreven diverse aspecten van fotografie in tijd en ruimte (kunst & cultuur) als inspiratiebron voor de eigen artistieke praktijk.</i></p> <p>[competentie 2 (Tr Cre) de leerling ontwikkelt artistieke concepten en ideeën] <i>[competentie 5 de leerling werkt technisch verantwoorde en creatieve concepten uit in fotografisch werk]</i> [competentie 10 de leerling maakt en werkt een portfolio van fotografisch materiaal bij]</p> <div> <div>analyseren</div> <div>verfijnen</div> <div>organiseren</div> <div>waarnemen</div> </div>
4.	<p><i>toont vertrouwen en de wil om uitdagend artistiek te handelen, vorm te geven aan een eigen geheel van fotografisch werk en een eigen (of collectief) artistiek project.</i></p> <p>[competentie 2 (Tr Cre) de leerling ontwikkelt artistieke concepten en ideeën] <i>[competentie 4 (Tr Cre) de leerling ontwikkelt een eigen artistieke praktijk]</i> <i>[competentie 5 de leerling werkt technisch verantwoorde en creatieve concepten uit in fotografisch werk]</i> [competentie 10 de leerling maakt en werkt een portfolio van fotografisch materiaal bij]</p> <div> <div>analyseren</div> <div>verfijnen</div> <div>organiseren</div> <div></div> </div>

8.	<p><i>is op de hoogte van maatschappelijke en artistieke tendensen, (culturele) praktijken, technieken en (technologische) trends binnen de fotografie in relatie tot de eigen werkzaamheden.</i></p> <p>[competentie 2 (Tr Cre) de leerling ontwikkelt artistieke concepten en ideeën] [competentie 4 (Tr Cre) de leerling ontwikkelt een eigen artistieke praktijk] [competentie 7 de leerling neemt foto's] [competentie 9 de leerling bewerkt foto's digitaal]</p> <div> <div>toepassen</div> <div>verfijnen</div> <div>organiseren</div> <div>conceptualiseren</div> </div>
9.	<p><i>bepaalt en onderbouwt realistische doelen die verband houden met persoonlijke voorkeur en visie binnen het eigen oefen, ontwerp- en/of creatieproces, reproductie en presentatie.</i></p> <p>[competentie 2 (Tr Cre) de leerling ontwikkelt artistieke concepten en ideeën] [competentie 4 (Tr Cre) de leerling ontwikkelt een eigen artistieke praktijk] [competentie 5 de leerling engageert zich voor een persoonlijk artistiek project]</p> <div> <div>toepassen</div> <div>verfijnen</div> <div>organiseren</div> <div></div> </div>
10.	<p><i>krijgt inzicht in en geeft vorm aan (de stappen binnen) het eigen oefen-, werk- en/of creatieproces en presentatie eigen aan de kunstuiting/medium</i></p> <p>[competentie 4 (Tr Cre) de leerling ontwikkelt een eigen artistieke praktijk] [competentie 5 de leerling engageert zich voor een persoonlijk artistiek project] [competentie 6 de leerling treft technische voorbereidingen] [competentie 11 de leerling treedt naar buiten met fotografisch materiaal]</p> <div> <div>toepassen</div> <div>verfijnen</div> <div>organiseren</div> <div></div> </div>

11.	<p>bepaalt de stappen van de eigen praktijk en uitvoeringsvoorwaarden binnen een bepaalde context, tijd en ruimte en neemt in functie hiervan verantwoorde beslissingen.</p> <p>[competentie 4 (Tr Cre) de leerling ontwikkelt een eigen artistieke praktijk]</p>	<div>analyseren</div> <div>combineren</div> <div>organiseren</div> <div></div>
12.	<p>ontwikkelt een persoonlijke artistieke vaktaal en stijl bij het realiseren van fotografisch werk en presentatie en stuurt dit proces permanent bij.</p> <p>[competentie 4 (Tr Cre) de leerling ontwikkelt een eigen artistieke praktijk]</p> <p>[competentie 6 de leerling treft technische voorbereidingen]</p> <p>competentie 8 de leerling selecteert foto's]</p> <p>[competentie 9 de leerling bewerkt foto's digitaal]</p> <p>[competentie 10 de leerling maakt en werkt een portfolio van fotografisch materiaal bij]</p> <p>[competentie 11 de leerling treedt naar buiten met fotografisch materiaal]</p>	<div>analyseren</div> <div>combineren</div> <div>organiseren</div> <div></div>

Kerncompetentie 2: Creëren en (drang tot) innoveren (DE KUNSTENAAR)

De leerling komt tot kunstzinnige activiteiten en inzichten, gedreven door zijn/haar zintuiglijke waarnemingen en door de dingen die zij/hij verzint en maakt.

LEERPLANDOELSTELLINGEN

De leerling ...

Pijler 2.1 – Waarnemen

- 13. *exploreert en hanteert methoden voor verbeelding, visualisering, fotografische processen, ontwerp, conceptueel denken en fotografische voorstellingen.***

[competentie 2 (Tr Cre) de leerling ontwikkelt artistieke concepten en ideeën]

[competentie 3 (Tr Cre) de leerling zet artistieke concepten en ideeën om in een uitvoerbaar geheel]

[competentie 4 (Tr Cre) de leerling ontwikkelt een eigen artistieke praktijk]

[competentie 5 de leerling werkt technisch verantwoorde en creatieve concepten uit in fotografisch werk]

analyseren

combineren

organiseren

waarnemen

- 14. *gaat creërend, associatief en/of (re)productief om met intuïtie, verbeelding, ervaringen, emoties en gedachten in artistieke uitingen.***

[competentie 2 (Tr Cre) de leerling ontwikkelt artistieke concepten en ideeën]

[competentie 3 (Tr Cre) de leerling zet artistieke concepten en ideeën om in een uitvoerbaar geheel]

[competentie 4 (Tr Cre) de leerling ontwikkelt een eigen artistieke praktijk]

[competentie 5 de leerling werkt technisch verantwoorde en creatieve concepten uit in fotografisch werk]

analyseren

combineren

organiseren

waarnemen

15. *verwerft inzichten in vormelijke en technische aspecten/vaardigheden, vormgeving en inhoudelijke overeenkomsten, -verbanden en interacties binnen beeldende en fotografische expressiemogelijkheden en tussen andere artistieke uitdrukkingsvormen en kunstdisciplines.*

[competentie 1 (Tr Alg) de leerling werkt met oog voor het eigen welzijn en het welzijn van anderen]

[competentie 2 (Tr Cre) de leerling ontwikkelt artistieke concepten en ideeën]

[competentie 4 (Tr Cre) de leerling ontwikkelt een eigen artistieke praktijk]

[competentie 9 de leerling bewerkt foto's digitaal]

analyseren

combineren

organiseren

waarnemen

Pijler 2.2 – Conceptualiseren en creëren

16.	<p>vertaalt en transformeert waarnemingen, ervaringen en indrukken in artistieke ideeën volgens een persoonlijke visie en bewaakt deze.</p> <p><i>[competentie 2 (Tr Cre) de leerling ontwikkelt artistieke concepten en ideeën]</i></p> <p><i>[competentie 3 (Tr Cre) de leerling zet artistieke concepten en ideeën om in een uitvoerbaar geheel]</i></p> <div> <div>analyseren</div> <div>verfijnen</div> <div>organiseren</div> <div>verbeelden</div> </div>
17.	<p>benut verbeeldingstechnieken en durft nieuwe creatieve oplossingen/experimenten inzetten bij het ontwikkelen van fotografische concepten en werk.</p> <p><i>[competentie 2 (Tr Cre) de leerling ontwikkelt artistieke concepten en ideeën]</i></p> <p><i>[competentie 3 (Tr Cre) de leerling zet artistieke concepten en ideeën om in een uitvoerbaar geheel]</i></p> <p><i>[competentie 4 (Tr Cre) de leerling ontwikkelt een eigen artistieke praktijk]</i></p> <p><i>[competentie 5 de leerling werkt technisch verantwoorde en creatieve concepten uit in fotografisch werk]</i></p> <div> <div>analyseren</div> <div>verfijnen</div> <div>waarderen</div> <div>verbeelden</div> </div>
18.	<p>heeft aandacht in de confrontatie met het onverwachte, het toevallige en het onbekende en komt tot originele concepten.</p> <p><i>[competentie 2 (Tr Cre) de leerling ontwikkelt artistieke concepten en ideeën]</i></p> <p><i>[competentie 3 (Tr Cre) de leerling zet artistieke concepten en ideeën om in een uitvoerbaar geheel]</i></p> <p><i>[competentie 4 (Tr Cre) de leerling ontwikkelt een eigen artistieke praktijk]</i></p> <div> <div>analyseren</div> <div>combineren</div> <div>waarderen</div> <div>verbeelden</div> </div>

19.	<p><i>experimenteert met bewerking, omvorming en/of vormgeving van beeldend/fotografisch materiaal en bewaakt de (esthetische en technische) kwaliteit.</i></p> <p><i>[competentie 2 (Tr Cre) de leerling ontwikkelt artistieke concepten en ideeën]</i></p> <p><i>[competentie 5 de leerling werkt technisch verantwoorde en creatieve concepten uit in fotografisch werk]</i></p> <p><i>[competentie 5 de leerling werkt technisch verantwoorde en creatieve concepten uit in fotografisch werk]</i></p> <p><i>[competentie 9 de leerling bewerkt foto's digitaal]</i></p> <p><i>[competentie 10 de leerling maakt en werkt een portfolio van fotografisch materiaal bij]</i></p> <div> <div>analyseren</div> <div>combineren</div> <div>organiseren</div> <div>verbeelden</div> </div>
20.	<p><i>integreert opgedane inzichten en fotografische ontwikkelingen/vernieuwingen bij vertalingen van concepten naar de artistieke praktijk.</i></p> <p><i>[competentie 2 (Tr Cre) de leerling ontwikkelt artistieke concepten en ideeën]</i></p> <p><i>[competentie 3 (Tr Cre) de leerling zet artistieke concepten en ideeën om in een uitvoerbaar geheel]</i></p> <p><i>[competentie 4 (Tr Cre) de leerling ontwikkelt een eigen artistieke praktijk]</i></p> <p><i>[competentie 5 de leerling werkt technisch verantwoorde en creatieve concepten uit in fotografisch werk]</i></p> <div> <div>analyseren</div> <div>combineren</div> <div>organiseren</div> <div>verbeelden</div> </div>

Kerncompetentie 3: Vakdeskundigheid inzetten (DE VAKMAN)

Vakdeskundigheid vereist van de leerling dat hij basistechnieken en inzichten kan inzetten bij zijn kunstzinnige activiteiten. Dit betekent dat hij o.a. actief is met zintuigelijk waarnemen, ervaren en beleven, memoriseren en herkennen, verzinnen, uitdrukken en maken ... en het omvormen hiervan tot kunstzinnige uitdrukkingsvormen.

LEERPLANDOELSTELLINGEN

De leerling ...

Pijler 3.1 – Vakmanschap ontdekken en ontwikkelen

21. organiseert zijn eigen werkplek en onderzoekt gepaste werklocaties gedurende het creatie- en/of werkproces.

[competentie 1 (Tr Alg) de leerling werkt met oog voor het eigen welzijn en het welzijn van anderen]

[competentie 3 (Tr Cre) de leerling zet artistieke concepten en ideeën om in een uitvoerbaar geheel]

[competentie 5 de leerling werkt technisch verantwoorde en creatieve concepten uit in fotografisch werk]

toepassen

verfijnen

waarderen

22. kent en gebruikt gepaste (fotografische) materialen, apparatuur, middelen, instellingen, (basis)technieken, methoden, opname-, selectie- en bewerkingsprocessen, vakterminologie eigen aan de fotografische discipline en het medium.

[competentie 1 (Tr Alg) de leerling werkt met oog voor het eigen welzijn en het welzijn van anderen]

[competentie 2 (Tr Cre) de leerling ontwikkelt artistieke concepten en ideeën]

[competentie 3 (Tr Cre) de leerling zet artistieke concepten en ideeën om in een uitvoerbaar geheel]

[competentie 6 de leerling treft technische voorbereidingen]

[competentie 12 de leerling voorziet in het basisonderhoud van materiaal, apparatuur en accessoires]

analyseren

combineren

organiseren

verbeelden

23.	<p><i>maakt binnen- en buitenopnames en bewaakt de beeldkwaliteit.</i> [competentie 1 (Tr Alg) de leerling werkt met oog voor het eigen welzijn en het welzijn van anderen] [competentie 3 (Tr Cre) de leerling zet artistieke concepten en ideeën om in een uitvoerbaar geheel] [competentie 6 de leerling treft technische voorbereidingen] [competentie 7 de leerling neemt foto's]</p> <div> <div>toepassen</div> <div>verfijnen</div> <div>waarderen</div> <div>verbeelden</div> </div>
24.	<p><i>past doelmatig de kennis van licht (plaatsing en invloed) en/of weersomstandigheden, belichting en -instellingen van materialen en opnameapparatuur, opstelling, decor toe bij binnen- en /of buitenopnames.</i> [competentie 1 (Tr Alg) de leerling werkt met oog voor het eigen welzijn en het welzijn van anderen] [competentie 3 (Tr Cre) de leerling zet artistieke concepten en ideeën om in een uitvoerbaar geheel] [competentie 6 de leerling treft technische voorbereidingen] [competentie 7 de leerling neemt foto's]</p> <div> <div>toepassen</div> <div>verfijnen</div> <div>waarderen</div> <div></div> </div>
25.	<p><i>instrueert en/of interageert met betrokken personen/medewerkers tijdens het fotografisch proces zoals het treffen van technische voorbereidingen, het nemen van foto's, toonmomenten en presentaties, en respecteert hierbij de geldende privacyregels, de algemene principes in verband met toestemming bij beeldopname en gebruik van beeldmateriaal, alsook het intellectueel eigendomsrecht.</i> [competentie 1 (Tr Alg) de leerling werkt met oog voor het eigen welzijn en het welzijn van anderen] [competentie 3 (Tr Cre) de leerling zet artistieke concepten en ideeën om in een uitvoerbaar geheel] [competentie 7 de leerling neemt foto's] [competentie 11 de leerling treedt naar buiten met fotografisch materiaal]</p> <div> <div>toepassen</div> <div>verfijnen</div> <div>waarderen</div> <div></div> </div>

26.	<p><i>selecteert op basis van inhoudelijke en technische kwaliteit foto's in functie van opdracht, opbouw persoonlijke portfolio en/of presentatie en bewerkt deze volgens eigen artistieke criteria.</i></p> <p>[competentie 1 (Tr Alg) de leerling werkt met oog voor het eigen welzijn en het welzijn van anderen] [competentie 3 (Tr Cre) de leerling zet artistieke concepten en ideeën om in een uitvoerbaar geheel] [competentie 5 de leerling werkt technisch verantwoorde en creatieve concepten uit in fotografisch werk] <i>[competentie 8 de leerling selecteert foto's]</i> [competentie 10 de leerling maakt en werkt een portfolio van fotografisch materiaal bij] [competentie 11 de leerling treedt naar buiten met fotografisch materiaal]</p> <div> toepassen verfijnen waarderen analyseren </div>
27.	<p><i>zet gericht technische vaardigheden en diverse technieken in bij het selecteren, opslaan, formaatbepaling en/of -omzetting en bewerking van fotografische beelden.</i></p> <p>[competentie 1 (Tr Alg) de leerling werkt met oog voor het eigen welzijn en het welzijn van anderen] [competentie 2 (Tr Cre) de leerling ontwikkelt artistieke concepten en ideeën] <i>[competentie 3 (Tr Cre) de leerling zet artistieke concepten en ideeën om in een uitvoerbaar geheel]</i> [competentie 4 (Tr Cre) de leerling ontwikkelt een eigen artistieke praktijk] <i>[competentie 8 de leerling selecteert foto's]</i> <i>[competentie 9 de leerling bewerkt foto's digitaal]</i></p> <div> analyseren combineren organiseren verbeelden </div>
28.	<p><i>bewerkt fotografisch beeldmateriaal volgens bepaald concept, stijl, en vastgelegde vorm, rekening houdend met de technische en esthetische vereisten van het te realiseren beeld, concept, portfolio en/of presentatie en stuurt bij waar nodig.</i></p> <p><i>[competentie 5 de leerling werkt technisch verantwoorde en creatieve concepten uit in fotografisch werk]</i> [competentie 9 de leerling bewerkt foto's digitaal] [competentie 10 de leerling maakt en werkt een portfolio van fotografisch materiaal bij] [competentie 11 de leerling treedt naar buiten met fotografisch materiaal]</p> <div> analyseren combineren organiseren verbeelden </div>

29.	<p><i>kent en gebruikt aspecten van beeldende vormgeving zoals vorm, dimensie, ruimte, licht, kleur, structuur, verhouding en compositie tijdens het fotografisch werk.</i></p> <p>[competentie 2 (Tr Cre) de leerling ontwikkelt artistieke concepten en ideeën] [competentie 4 (Tr Cre) de leerling ontwikkelt een eigen artistieke praktijk] [competentie 7 de leerling neemt foto's] [competentie 8 de leerling selecteert foto's] [competentie 9 de leerling bewerkt foto's digitaal]</p> <div> <div>analyseren</div> <div>combineren</div> <div>organiseren</div> <div></div> </div>
30.	<p><i>kent en hanteert diverse digitale basismethoden en -technieken, effectmogelijkheden bij bewerking van foto's en beeldmateriaal volgens bepaald doel en/of sfeer.</i></p> <p>[competentie 1 (Tr Alg) de leerling werkt met oog voor het eigen welzijn en het welzijn van anderen] [competentie 2 (Tr Cre) de leerling ontwikkelt artistieke concepten en ideeën] [competentie 3 (Tr Cre) de leerling zet artistieke concepten en ideeën om in een uitvoerbaar geheel] [competentie 9 de leerling bewerkt foto's digitaal]</p> <div> <div>analyseren</div> <div>combineren</div> <div>organiseren</div> <div></div> </div>
31.	<p><i>hanteert op creatieve wijze courante en relevante technologische media, digitale technieken/technologieën, beeldbewerkingssoftware en tools voor het bewerken (verplaatsen en/of aanpassen) van fotografisch materiaal en geselecteerde (eigen) beelden.</i></p> <p>[competentie 1 (Tr Alg) de leerling werkt met oog voor het eigen welzijn en het welzijn van anderen] [competentie 2 (Tr Cre) de leerling ontwikkelt artistieke concepten en ideeën] [competentie 3 (Tr Cre) de leerling zet artistieke concepten en ideeën om in een uitvoerbaar geheel] [competentie 8 de leerling selecteert foto's] [competentie 9 de leerling bewerkt foto's digitaal]</p> <div> <div>analyseren</div> <div>combineren</div> <div>organiseren</div> <div>verbeelden</div> </div>

32.	<p><i>hanteert technische- en kwaliteitsvereisten bij keuze (gebruik en/of aankoop) van materie, materialen en materieel in verhouding prijs/kwaliteit.</i> <i>[competentie 1 (Tr Alg) de leerling werkt met oog voor het eigen welzijn en het welzijn van anderen]</i> <i>[competentie 4 (Tr Cre) de leerling ontwikkelt een eigen artistieke praktijk]</i> <i>[competentie 12 de leerling voorziet in het basisonderhoud van materiaal, apparatuur en accessoires]</i></p> <div> <div>analyseren</div> <div>combineren</div> <div>organiseren</div> <div>analyseren</div> </div>
33.	<p><i>kijkt gericht en kritisch naar eigen fotografisch en beeldende werk en reflecteert over eigen proces en ontwikkeling.</i> <i>[competentie 3 (Tr Cre) de leerling zet artistieke concepten en ideeën om in een uitvoerbaar geheel]</i> <i>[competentie 4 (Tr Cre) de leerling ontwikkelt een eigen artistieke praktijk]</i> <i>[competentie 7 de leerling neemt foto's]</i> <i>[competentie 8 de leerling selecteert foto's]</i> <i>[competentie 9 de leerling bewerkt foto's digitaal]</i> <i>[competentie 10 de leerling maakt en werkt een portfolio van fotografisch materiaal bij]</i></p> <div> <div>analyseren</div> <div>combineren</div> <div>organiseren</div> <div></div> </div>
34.	<p><i>onderzoekt de praktische realisatie van het fotografisch handelen (fotograferen, selecteren, bewerken, reproduceren en presenteren) en stuurt bij waar nodig.</i> <i>[competentie 3 (Tr Cre) de leerling zet artistieke concepten en ideeën om in een uitvoerbaar geheel]</i> <i>[competentie 4 (Tr Cre) de leerling ontwikkelt een eigen artistieke praktijk]</i> <i>[competentie 6 de leerling treft technische voorbereidingen]</i></p> <div> <div>analyseren</div> <div>combineren</div> <div>organiseren</div> <div>analyseren</div> </div>

35.	<p><i>houdt rekening met de relatie en/of samenhang tussen vorm, inhoud, schoonheid en functie tijdens het fotograferen en bewerkingsproces.</i></p> <p>[competentie 2 (Tr Cre) de leerling ontwikkelt artistieke concepten en ideeën]</p> <p>[competentie 3 (Tr Cre) de leerling zet artistieke concepten en ideeën om in een uitvoerbaar geheel]</p> <p>[competentie 7 de leerling neemt foto's]</p> <p>[competentie 8 de leerling selecteert foto's]</p> <p>[competentie 9 de leerling bewerkt foto's digitaal]</p> <div> <div>analyseren</div> <div></div> <div>organiseren</div> <div>analyseren</div> </div>
<p><i>Pijler 3.2 – Artistiek handelen en zijn</i></p>	
36.	<p><i>bouwt een geheel van eigen werk/fotografisch materiaal op, ontwikkelt een portfolio volgens de basisprincipes en bewaakt hierbij de eigen artistieke visie, identiteit en het intellectueel eigendomsrecht en gebruiksregels.</i></p> <p>[competentie 3 (Tr Cre) de leerling zet artistieke concepten en ideeën om in een uitvoerbaar geheel]</p> <p>[competentie 4 (Tr Cre) de leerling ontwikkelt een eigen artistieke praktijk]</p> <p>[competentie 5 de leerling engageert zich voor een persoonlijk artistiek project]</p> <p>[competentie 10 de leerling bouwt een verzameling van zelfontworpen gebruiksobjecten op]</p> <div> <div>analyseren</div> <div>combineren</div> <div>organiseren</div> <div></div> </div>
37.	<p><i>voert vakkundig de stappen van de uitvoeringswaarden (zoals tijd en ruimte, termijn, budget, materiaal en werkmiddelen, noodzakelijke diensten, samenwerking,...) uit.</i></p> <p>[competentie 1 (Tr Alg) de leerling werkt met oog voor het eigen welzijn en het welzijn van anderen]</p> <p>[competentie 4 (Tr Cre) de leerling ontwikkelt een eigen artistieke praktijk]</p> <p>[competentie 10 de leerling maakt en werkt een portfolio van fotografisch materiaal bij]</p> <p>[competentie 11 de leerling treedt naar buiten met fotografisch materiaal]</p> <div> <div>toepassen</div> <div></div> <div>waarderen</div> <div></div> </div>

38.	<p>toont vertrouwen in de eigen mogelijkheden en het eigen artistiek fotografisch proces, onderhoudt het en bepaalt de voltooiing ervan.</p> <p>[competentie 1 (Tr Alg) de leerling werkt met oog voor het eigen welzijn en het welzijn van anderen]</p> <p>[competentie 2 (Tr Cre) de leerling ontwikkelt artistieke concepten en ideeën]</p> <p>[competentie 3 (Tr Cre) de leerling zet artistieke concepten en ideeën om in een uitvoerbaar geheel]</p> <p>[competentie 4 (Tr Cre) de leerling ontwikkelt een eigen artistieke praktijk]</p> <p>[competentie 5 de leerling werkt technisch verantwoorde en creatieve concepten uit in fotografisch werk]</p> <p>[competentie 7 de leerling neemt foto's]</p> <p>[competentie 8 de leerling selecteert foto's]</p> <p>[competentie 9 de leerling bewerkt foto's digitaal]</p> <p>[competentie 10 de leerling maakt en werkt een portfolio van fotografisch materiaal bij]</p> <div> <div>toepassen</div> <div>combineren</div> <div>waarderen</div> <div></div> </div>
39.	<p>komt tot artistieke inzichten en (fotografische) vormgeving binnen het eigen creatie-/werkproces, integreert deze inzichten, stuurt bij waar nodig en rondt af.</p> <p>[competentie 2 (Tr Cre) de leerling ontwikkelt artistieke concepten en ideeën]</p> <p>[competentie 3 (Tr Cre) de leerling zet artistieke concepten en ideeën om in een uitvoerbaar geheel]</p> <p>[competentie 4 (Tr Cre) de leerling ontwikkelt een eigen artistieke praktijk]</p> <p>[competentie 5 de leerling werkt technisch verantwoorde en creatieve concepten uit in fotografisch werk]</p> <p>[competentie 7 de leerling neemt foto's]</p> <p>[competentie 8 de leerling selecteert foto's]</p> <p>[competentie 9 de leerling bewerkt foto's digitaal]</p> <p>[competentie 10 de leerling maakt en werkt een portfolio van fotografisch materiaal bij]</p> <div> <div>analyseren</div> <div>combineren</div> <div>organiseren</div> <div></div> </div>

40.	<p><i>plaatst eigen (en ander) beeldend werk binnen een cultuurhistorisch referentiekader, tijd en ruimte en beschrijft hoe eigen werk zich verhoudt tot die van andere (amateur)fotografen.</i></p> <p>[competentie 2 (Tr Cre) de leerling ontwikkelt artistieke concepten en ideeën] [competentie 4 (Tr Cre) de leerling ontwikkelt een eigen artistieke praktijk]</p> <div> <div>analyseren</div> <div>combineren</div> <div>organiseren</div> <div>verbeelden</div> </div>
41.	<p><i>werkt nauwkeurig en streeft naar een persoonlijke kwaliteitsvolle en deskundige uitvoering en afwerking.</i></p> <p>[competentie 2 (Tr Cre) de leerling ontwikkelt artistieke concepten en ideeën] [competentie 3 (Tr Cre) de leerling zet artistieke concepten en ideeën om in een uitvoerbaar geheel] [competentie 5 de leerling werkt technisch verantwoorde en creatieve concepten uit in fotografisch werk] [competentie 6 de leerling treft technische voorbereidingen] [competentie 7 de leerling neemt foto's] [competentie 8 de leerling selecteert foto's] [competentie 9 de leerling bewerkt foto's digitaal]</p> <div> <div>toepassen</div> <div>combineren</div> <div>organiseren</div> <div></div> </div>

Pijler 3.3 – Veilig handelen

42.	<p>werkt veilig voor zichzelf en de andere met de eigen en/of voorziene materialen, apparatuur, accessoires, producten, ruimte en infrastructuur.</p> <p>[competentie 1 (Tr Alg) de leerling werkt met oog voor het eigen welzijn en het welzijn van anderen]</p> <p>[competentie 3 (Tr Cre) de leerling zet artistieke concepten en ideeën om in een uitvoerbaar geheel]</p> <p>[competentie 4 (Tr Cre) de leerling ontwikkelt een eigen artistieke praktijk]</p> <p>[competentie 6 de leerling treft technische voorbereidingen]</p> <p>[competentie 12 de leerling voorziet in het basisonderhoud van materiaal, apparatuur en accessoires]</p> <div> <div>toepassen</div> <div>combineren</div> <div>waarderen</div> <div></div> </div>
43.	<p>handelt volgens de veiligheidsnormen en -regels en/of afspraken met betrekking tot materialen, apparatuur en producten.</p> <p>[competentie 1 (Tr Alg) de leerling werkt met oog voor het eigen welzijn en het welzijn van anderen]</p> <p>[competentie 3 (Tr Cre) de leerling zet artistieke concepten en ideeën om in een uitvoerbaar geheel]</p> <p>[competentie 4 (Tr Cre) de leerling ontwikkelt een eigen artistieke praktijk]</p> <p>[competentie 6 de leerling treft technische voorbereidingen]</p> <p>[competentie 12 de leerling voorziet in het basisonderhoud van materiaal, apparatuur en accessoires]</p> <div> <div>toepassen</div> <div>combineren</div> <div>organiseren</div> <div></div> </div>
44.	<p>handelt ergonomisch verantwoord binnen de gegeven context en situatie.</p> <p>[competentie 1 (Tr Alg) de leerling werkt met oog voor het eigen welzijn en het welzijn van anderen]</p> <p>[competentie 4 (Tr Cre) de leerling ontwikkelt een eigen artistieke praktijk]</p> <p>[competentie 6 de leerling treft technische voorbereidingen]</p> <p>[competentie 11 de leerling treedt naar buiten met fotografisch materiaal]</p> <p>[competentie 12 de leerling voorziet in het basisonderhoud van materiaal, apparatuur en accessoires]</p> <div> <div>toepassen</div> <div>combineren</div> <div>waarderen</div> <div></div> </div>

45.	<p>werkt duurzaam en verantwoord met materialen en producten.</p> <p>[competentie 1 (Tr Alg) de leerling werkt met oog voor het eigen welzijn en het welzijn van anderen]</p> <p>[competentie 4 (Tr Cre) de leerling ontwikkelt een eigen artistieke praktijk]</p> <p>[competentie 6 de leerling treft technische voorbereidingen]</p> <p>[competentie 11 de leerling treedt naar buiten met fotografisch materiaal]</p> <p>[competentie 12 de leerling voorziet in het basisonderhoud van materiaal, apparatuur en accessoires]</p> <div> <div>toepassen</div> <div>combineren</div> <div>organiseren</div> <div></div> </div>
46.	<p>bewaart, controleert, reinigt en onderhoudt zorgvuldig de eigen en/of atelier-materialen, apparatuur en accessoires volgens de voorziene voorschriften en afspraken.</p> <p>[competentie 1 (Tr Alg) de leerling werkt met oog voor het eigen welzijn en het welzijn van anderen]</p> <p>[competentie 12 de leerling voorziet in het basisonderhoud van materiaal, apparatuur en accessoires]</p> <div> <div>toepassen</div> <div>combineren</div> <div>organiseren</div> <div></div> </div>
47.	<p>signaleert risico's, defecten en onveilige situaties tijdens ateliergebeuren of artistiek praktijk en zoekt naar gepaste (technische) oplossingen bij nodige reparaties en/of problemen.</p> <p>[competentie 1 (Tr Alg) de leerling werkt met oog voor het eigen welzijn en het welzijn van anderen]</p> <p>[competentie 4 (Tr Cre) de leerling ontwikkelt een eigen artistieke praktijk]</p> <p>[competentie 6 de leerling treft technische voorbereidingen]</p> <p>[competentie 11 de leerling treedt naar buiten met fotografisch materiaal]</p> <p>[competentie 12 de leerling voorziet in het basisonderhoud van materiaal, apparatuur en accessoires]</p> <div> <div>toepassen</div> <div>combineren</div> <div>waarderen</div> <div></div> </div>

Kerncompetentie 4: Onderzoeken (DE ONDERZOEKER)

De leerling ontwikkelt een onderzoekende houding in zijn omgang met kunstzinnige uitdrukkingsvormen en -activiteiten. De onderzoekende houding vertrekt o.a. vanuit de eigen leef- en belevingsomgeving en heeft te maken met een op verkennende wijze te ontleden, benoemen en bespreken.

LEERPLANDOELSTELLINGEN

De leerling ...

Pijler 4.1 – Verkennen, observeren en reflecteren

- 48.** *exploreert via diverse media, bronnen en culturele praktijken beeldende uitdrukkingsvormen (in functie van de eigen discipline), materie, materialen, technische mogelijkheden, trends en artistieke tendensen en verkrijgt inzichten.*

[competentie 2 (Tr Cre) de leerling ontwikkelt artistieke concepten en ideeën]

[competentie 3 (Tr Cre) de leerling zet artistieke concepten en ideeën om in een uitvoerbaar geheel]

[competentie 4 (Tr Cre) de leerling ontwikkelt een eigen artistieke praktijk]

analyseren

verfijnen

organiseren

conceptualiseren

- 49.** *onderzoekt expressiemogelijkheden, verbanden, nieuwe technieken en technologische trends binnen de eigen uitdrukkingsvorm.*

[competentie 1 (Tr Alg) de leerling werkt met oog voor het eigen welzijn en het welzijn van anderen]

[competentie 2 (Tr Cre) de leerling ontwikkelt artistieke concepten en ideeën]

[competentie 4 (Tr Cre) de leerling ontwikkelt een eigen artistieke praktijk]

analyseren

verfijnen

organiseren

analyseren

50.	<p><i>onderzoekt en exploreert fotografische en beeldende middelen, beeldaspecten, beeldelementen, technieken, materialen en hun mogelijkheden, en de relatie met andere contexten zoals ruimtelijkheid, licht, toepassing, doel.</i></p> <p>[competentie 1 (Tr Alg) de leerling werkt met oog voor het eigen welzijn en het welzijn van anderen] [competentie 3 (Tr Cre) de leerling zet artistieke concepten en ideeën om in een uitvoerbaar geheel] [competentie 4 (Tr Cre) de leerling ontwikkelt een eigen artistieke praktijk]</p> <div> <div>analyseren</div> <div>verfijnen</div> <div>organiseren</div> <div>conceptualiseren</div> </div>
51.	<p><i>analyseert vorm en inhoud vanuit waarnemingen, indrukken, ervaringen, intuïtie, verbeelding,... en transformeert deze in verwachtingen en artistieke ideeën en/of concepten.</i></p> <p>[competentie 2 (Tr Cre) de leerling ontwikkelt artistieke concepten en ideeën] [competentie 3 (Tr Cre) de leerling zet artistieke concepten en ideeën om in een uitvoerbaar geheel] [competentie 4 (Tr Cre) de leerling ontwikkelt een eigen artistieke praktijk]</p> <div> <div>analyseren</div> <div>verfijnen</div> <div>organiseren</div> <div>analyseren</div> </div>
52.	<p><i>heeft oog voor de eigen artistieke ontwikkeling en eigen beeldtaal, reflecteert hierover met anderen en gaat constructief om met de ontvangen feedback.</i></p> <p>[competentie 2 (Tr Cre) de leerling ontwikkelt artistieke concepten en ideeën] [competentie 3 (Tr Cre) de leerling zet artistieke concepten en ideeën om in een uitvoerbaar geheel] [competentie 4 (Tr Cre) de leerling ontwikkelt een eigen artistieke praktijk]</p> <div> <div>analyseren</div> <div>combineren</div> <div>organiseren</div> <div></div> </div>

Pijler 4.2 – Contextualiseren

53.	<p>ontwikkelt en verbreedt het eigen kunst en cultuurhistorisch referentiekader en verwerft hierbij inzichten met betrekking tot de eigen uitdrukkingsvorm.</p> <p>[competentie 2 (Tr Cre) de leerling ontwikkelt artistieke concepten en ideeën]</p> <p>[competentie 4 (Tr Cre) de leerling ontwikkelt een eigen artistieke praktijk]</p> <p>[competentie 5 de leerling werkt technisch verantwoorde en creatieve concepten uit in fotografisch werk]</p> <div> <div>analyseren</div> <div></div> <div>organiseren</div> <div>analyseren</div> </div>
54.	<p>laat zich inspireren door verzamelde en aangeboden bronnen over kunst en cultuur(uitingen), kunstenaars, periodes, stijlen en genres binnen de beeldende, audiovisuele en fotografische kunstdiscipline in functie van het eigen beeldend en fotografisch proces.</p> <p>[competentie 2 (Tr Cre) de leerling ontwikkelt artistieke concepten en ideeën]</p> <p>[competentie 4 (Tr Cre) de leerling ontwikkelt een eigen artistieke praktijk]</p> <p>[competentie 5 de leerling werkt technisch verantwoorde en creatieve concepten uit in fotografisch werk]</p> <p>[competentie 7 de leerling neemt foto's]</p> <p>[competentie 8 de leerling selecteert foto's]</p> <p>[competentie 9 de leerling bewerkt foto's digitaal]</p> <div> <div>analyseren</div> <div></div> <div>waarderen</div> <div>conceptualiseren</div> </div>

Kerncompetentie 5: Relaties bouwen en samenwerken (DE SAMENSPELER)

De leerling kan eigen talent en deskundigheid ten dienste stellen van het gemeenschappelijk artistiek doel of project.

LEERPLANDOELSTELLINGEN

De leerling ...

Pijler 5.1 – Interageren

55. *handelt tijdens het ateliergebeuren en/of projecten met het oog op het welzijn en de veiligheid van zichzelf, de medeleerlingen/betrokken medewerkers.*

[competentie 1 (Tr Alg) de leerling werkt met oog voor het eigen welzijn en het welzijn van anderen]

[competentie 2 (Tr Cre) de leerling ontwikkelt artistieke concepten en ideeën]

[competentie 6 de leerling treft technische voorbereidingen]

toepassen

verfijnen

waarderen

56. *werkt constructief, doelgericht en respectvol samen met medeleerlingen/betrokken medewerkers, toont vertrouwen en belangstelling voor hun ideeën en werk(processen).*

[competentie 1 (Tr Alg) de leerling werkt met oog voor het eigen welzijn en het welzijn van anderen]

[competentie 2 (Tr Cre) de leerling ontwikkelt artistieke concepten en ideeën]

[competentie 5 de leerling werkt technisch verantwoorde en creatieve concepten uit in fotografisch werk]

[competentie 7 de leerling neemt foto's]

[competentie 11 de leerling treedt naar buiten met fotografisch materiaal]

toepassen

verfijnen

waarderen

57.	<p>deelt ervaringen, ideeën, opdracht inhoud, aanpak, technieken, noden en/of suggesties met anderen, gaat de dialoog aan en kan komen tot gemeenschappelijk gedragen oplossingen indien nodig tijdens de artistieke praktijk of gemeenschappelijk project.</p> <p>[competentie 1 (Tr Alg) de leerling werkt met oog voor het eigen welzijn en het welzijn van anderen]</p> <p>[competentie 2 (Tr Cre) de leerling ontwikkelt artistieke concepten en ideeën]</p> <p>[competentie 5 de leerling werkt technisch verantwoorde en creatieve concepten uit in fotografisch werk]</p> <p>[competentie 6 de leerling treft technische voorbereidingen]</p> <p>[competentie 7 de leerling neemt foto's]</p> <p>[competentie 11 de leerling treedt naar buiten met fotografisch materiaal]</p> <div> <div>toepassen</div> <div>verfijnen</div> <div>waarderen</div> <div></div> </div>
58.	<p>draagt bij tot een aangename werksfeer en geeft zichzelf en de andere betrokkene hierbij de nodige ruimte en plaats voor interactie/reflectie.</p> <p>[competentie 1 (Tr Alg) de leerling werkt met oog voor het eigen welzijn en het welzijn van anderen]</p> <p>[competentie 2 (Tr Cre) de leerling ontwikkelt artistieke concepten en ideeën]</p> <p>[competentie 5 de leerling werkt technisch verantwoorde en creatieve concepten uit in fotografisch werk]</p> <p>[competentie 7 de leerling neemt foto's]</p> <p>[competentie 11 de leerling treedt naar buiten met fotografisch materiaal]</p> <div> <div>toepassen</div> <div>verfijnen</div> <div>waarderen</div> <div></div> </div>
59.	<p>verantwoordt keuzes met betrekking tot een de uitvoering, creatieproces en /of presentatie en gaat hierover interactie met de andere.</p> <p>[competentie 1 (Tr Alg) de leerling werkt met oog voor het eigen welzijn en het welzijn van anderen]</p> <p>[competentie 2 (Tr Cre) de leerling ontwikkelt artistieke concepten en ideeën]</p> <p>[competentie 5 de leerling werkt technisch verantwoorde en creatieve concepten uit in fotografisch werk]</p> <p>[competentie 7 de leerling neemt foto's]</p> <p>[competentie 11 de leerling treedt naar buiten met fotografisch materiaal]</p> <div> <div></div> <div></div> <div>waarderen</div> <div></div> </div>

60. verbetert het eigen handelen en stuurt het fotografisch werk en/of creatieproces bij op basis van ontvangen feedback en/of beschouwingen.

[competentie 1 (Tr Alg) de leerling werkt met oog voor het eigen welzijn en het welzijn van anderen]

[competentie 2 (Tr Cre) de leerling ontwikkelt artistieke concepten en ideeën]

[competentie 5 de leerling werkt technisch verantwoorde en creatieve concepten uit in fotografisch werk]

[competentie 7 de leerling neemt foto's]

[competentie 11 de leerling treedt naar buiten met fotografisch materiaal]

analyseren

verfijnen

organiseren

Pijler 5.2 Coördineren en begeleiden

[niet van toepassing]

Kerncompetentie 6: Presenteren (DE PERFORMER)

De leerling presenteert zijn creatie/realisatie aan medeleerlingen, leraren, ouders, ander publiek.

LEERPLANDOELSTELLINGEN

De leerling ...

Pijler 6.1 Vertolken en verspreiden

- 61.** *bereidt zorgvuldig een of meerdere toonmomenten/presentaties van eigen fotografisch werk voor, vanuit een eigen visie en (artistieke) criteria, doelpubliek, doel en/of project.*

[competentie 3 (Tr Cre) de leerling zet artistieke concepten en ideeën om in een uitvoerbaar geheel]

[competentie 4 (Tr Cre) de leerling ontwikkelt een eigen artistieke praktijk]

[competentie 5 de leerling werkt technisch verantwoorde en creatieve concepten uit in fotografisch werk]

[competentie 11 de leerling treedt naar buiten met fotografisch materiaal]

analyseren

combineren

organiseren

- 62.** *onderzoekt en bepaalt diverse presentatiekanalen om met eigen fotografisch werk naar buiten te treden.*

[competentie 4 (Tr Cre) de leerling ontwikkelt een eigen artistieke praktijk]

[competentie 5 de leerling werkt technisch verantwoorde en creatieve concepten uit in fotografisch werk]

[competentie 11 de leerling treedt naar buiten met fotografisch materiaal]

analyseren

verfijnen

waarderen

analyseren

63.	<p><i>onderzoekt diverse presentatiemogelijkheden en kiest bewust voor een bepaalde vormgeving volgens de eigen artistieke visie.</i></p> <p>[competentie 1 (Tr Alg) de leerling werkt met oog voor het eigen welzijn en het welzijn van anderen]</p> <p>[competentie 3 (Tr Cre) de leerling zet artistieke concepten en ideeën om in een uitvoerbaar geheel]</p> <p>[competentie 4 (Tr Cre) de leerling ontwikkelt een eigen artistieke praktijk]</p> <p>[competentie 5 de leerling werkt technisch verantwoorde en creatieve concepten uit in fotografisch werk]</p> <p>[competentie 11 de leerling treedt naar buiten met fotografisch materiaal]</p> <div> <div>analyseren</div> <div>verfijnen</div> <div>organiseren</div> <div>conceptualiseren</div> </div>
64.	<p><i>zet praktische en organisatorische middelen en methoden in bij het tonen van fotografisch werk aan publiek en maakt hierbij duidelijke afspraken met betrokken actoren.</i></p> <p>[competentie 4 (Tr Cre) de leerling ontwikkelt een eigen artistieke praktijk]</p> <p>[competentie 5 de leerling werkt technisch verantwoorde en creatieve concepten uit in fotografisch werk]</p> <p>[competentie 6 de leerling treft technische voorbereidingen]</p> <p>[competentie 11 de leerling treedt naar buiten met fotografisch materiaal]</p> <div> <div>analyseren</div> <div>verfijnen</div> <div>organiseren</div> <div></div> </div>
65.	<p><i>selecteert doordacht een representatieve, coherente selectie van eigen beeldend werk in functie van de soort presentatie, mogelijkheden, boodschap, doel, artistieke kwaliteit en de eigen artistieke voorkeuren en persoonlijkheid.</i></p> <p>[competentie 4 (Tr Cre) de leerling ontwikkelt een eigen artistieke praktijk]</p> <p>[competentie 5 de leerling werkt technisch verantwoorde en creatieve concepten uit in fotografisch werk]</p> <p>[competentie 11 de leerling treedt naar buiten met fotografisch materiaal]</p> <div> <div>analyseren</div> <div>verfijnen</div> <div>waarderen</div> <div>analyseren</div> </div>

66.	<p><i>analyseert het eigen fotografisch materiaal en bepaalt welk beeld in aanmerking komt voor presentatie, in functie van voltooiing, kwaliteit, coherentie, eigen visie.</i></p> <p>[competentie 4 (Tr Cre) de leerling ontwikkelt een eigen artistieke praktijk] [competentie 5 de leerling werkt technisch verantwoorde en creatieve concepten uit in fotografisch werk] [competentie 11 de leerling treedt naar buiten met fotografisch materiaal]</p> <div> <div>analyseren</div> <div>verfijnen</div> <div>waarderen</div> <div>analyseren</div> </div>
67.	<p><i>maakt doordacht de presentatie klaar, rekening houdend met de presentatiemogelijkheden en -technieken, ruimte, thema, sfeer, belichting, (beeld)kwaliteit.</i></p> <p>[competentie 1 (Tr Alg) de leerling werkt met oog voor het eigen welzijn en het welzijn van anderen] [competentie 3 (Tr Cre) de leerling zet artistieke concepten en ideeën om in een uitvoerbaar geheel] [competentie 4 (Tr Cre) de leerling ontwikkelt een eigen artistieke praktijk] [competentie 5 de leerling werkt technisch verantwoorde en creatieve concepten uit in fotografisch werk] [competentie 11 de leerling treedt naar buiten met fotografisch materiaal]</p> <div> <div>analyseren</div> <div>combineren</div> <div>waarderen</div> <div>verbeelden</div> </div>
68.	<p><i>kiest de gepaste communicatiewijze en frequentie om met het eigen beeldend werk naar buiten te treden en het publiek te informeren over idee, concept, doel, inhoud, proces en andere fotografische aspecten.</i></p> <p>[competentie 2 (Tr Cre) de leerling ontwikkelt artistieke concepten en ideeën] [competentie 3 (Tr Cre) de leerling zet artistieke concepten en ideeën om in een uitvoerbaar geheel] [competentie 4 (Tr Cre) de leerling ontwikkelt een eigen artistieke praktijk] [competentie 5 de leerling werkt technisch verantwoorde en creatieve concepten uit in fotografisch werk] [competentie 11 de leerling treedt naar buiten met fotografisch materiaal]</p> <div> <div>analyseren</div> <div>verfijnen</div> <div>waarderen</div> <div>analyseren</div> </div>

69. *gaat op gepaste wijze en constructief om met reacties en (impliciete) feedback bij het naar buiten treden met en/of presenteren van eigen werk aan publiek en/of andere amateurfotografen.*

[competentie 3 (Tr Cre) de leerling zet artistieke concepten en ideeën om in een uitvoerbaar geheel]

[competentie 4 (Tr Cre) de leerling ontwikkelt een eigen artistieke praktijk]

[competentie 11 de leerling treedt naar buiten met fotografisch materiaal]

analyseren

verfijnen

waarderen

7. Minimale materiële vereisten¹¹

Ruimte

- Een ruim en voldoende verlicht lokaal/atelier/ruimte, aangepast aan de groepsgrootte, het vak en de samenstelling van de groep met (*aanbevolen**) mogelijkheid tot verduisteren *
- Grote onderhoudsvriendelijke, vrijstaande, in de hoogte verstelbare* (teken/werk)tafels en/of werkvlakken
- Stoelen of krukken
- Stromend water met aangepaste wasbak(ken)/uitgietbakken
- Afvalsorteringsbakken (gescheiden: papier/PMD/restafval/...)
- Afsluitbare opbergkasten, -systemen of bergruimte met de nodige nutsvoorzieningen, voor het opbergen/stapelen van: materialen, papier, dragers, producten en grondstoffen, leermiddelen, didactisch materiaal, onderhoudsmateriaal
- Aangepaste opberg(lade)kasten voor papier en andere dragers
- Performante internetaansluiting
- Voldoende multimediacomputers met specifieke software en aangepaste randapparatuur
- Toegang tot geactualiseerde naslagwerken/vakliteratuur, digitaal of op dragers

Didactische uitrusting:

- (digitale) Opname-apparatuur en -materiaal
- statieven
- (digitale) camera's
- Green screen, achtergronden, beschikbare studioruimte
- Software voor beeldbewerking, opslag, montage
- Presenteerruimte en presentatiemateriaal
- verlichting set (verplaatsbaar);
- Verduisterbare (studio)ruimte
- Projectiemogelijkheid (beamer/scherm)
- Actuele of gebruikelijke hard- en software (en nodige randapparatuur) voor het ontwikkelen, bewerken, monteren en presenteren van beeld en klank
- (kleuren)Printer en scanner
- Snijmachine
- (positieve/negatieve)dokamateriaal
- Lichtbak, snijmat
- Droogrekken
- Divers klein elektrisch gereedschap (schuren, zagen, boren,...)

¹¹ Inzake veiligheid is de volgende wetgeving van toepassing:

- Codex
- ARAB
- AREI
- Vlarem

Deze wetgeving bevat de technische voorschriften die in acht moeten genomen worden m.b.t.:

- De uitrusting en inrichting van lokalen;
- De aankoop en het gebruik van toestellen, materiaal en materieel.

Zij schrijven voor dat:

- Duidelijke Nederlandstalige handleidingen en een technisch dossier aanwezig moeten zijn;
- Alle gebruikers de werkinstructies en onderhoudsvoorschriften dienen te kennen en correct kunnen toepassen;
- De collectieve veiligheidsvoorschriften nooit mogen gemanipuleerd worden;
- De persoonlijke beschermingsmiddelen aanwezig moeten zijn en gedragen worden, daar waar de wetgeving het vereist.

8. Bijlage: overzicht doelen/concordantietabel

OVERZICHT DOELEN

individuele gedrevenheid tonen	1.1 betrokken zijn	<ol style="list-style-type: none"> 1. stelt zich actief en nieuwsgierig op voor de omringende artistieke, kunst- en culturele wereld ter versterking van de eigen artistieke ontwikkeling 2. stelt zich open op voor fotografisch werk van anderen, zien mogelijkheden en laat zich inspireren in functie van de eigen ontwikkeling, een eigen artistieke praktijk en persoonlijke visie. 3. exploreert gedreven diverse aspecten van fotografie in tijd en ruimte (kunst & cultuur) als inspiratiebron voor de eigen artistieke praktijk. 4. toont vertrouwen en de wil om uitdagend artistiek te handelen, vorm te geven aan een eigen geheel van fotografisch werk en een eigen (of collectief) artistiek project. 5. neemt actief en gemotiveerd deel aan beeldende en fotografische opdrachten en uitdagingen en aan het ateliergebeuren. 6. gaat gedreven en onderzoekend aan de slag met nieuwe input, basismaterialen, technieken, werkvormen en informatie uit de eigen en andere disciplines.
	1.2 zelfbewust zijn, mogelijkheden en voorkeuren inschatten	<ol style="list-style-type: none"> 7. toont vertrouwen in de eigen inzichten, sterktes bij het artistiek handelen. 8. is op de hoogte van maatschappelijke en artistieke tendensen, (culturele) praktijken, technieken en (technologische) trends binnen de fotografie in relatie tot de eigen werkzaamheden. 9. bepaalt en onderbouwt realistische doelen die verband houden met persoonlijke voorkeur en visie binnen het eigen oefen, ontwerp- en/of creatieproces, reproductie en presentatie. 10. krijgt inzicht in en geeft vorm aan (de stappen binnen) het eigen oefen-, werk- en/of creatieproces en presentatie eigen aan de kunstuiting/medium 11. bepaalt de stappen van de eigen praktijk en uitvoeringsvoorwaarden binnen een bepaalde context, tijd en ruimte en neemt in functie hiervan verantwoorde beslissingen. 12. ontwikkelt een persoonlijke artistieke vaktaal en stijl bij het realiseren van fotografisch werk en presentatie en stuurt dit proces permanent bij.
creëren en (drang tot) innoveren	2.1 waarnemen	<ol style="list-style-type: none"> 13. exploreert en hanteert methoden voor verbeelding, visualisering, fotografische processen, ontwerp, conceptueel denken en fotografische voorstellingen. 14. gaat creërend, associatief en/of (re)productief om met intuïtie, verbeelding, ervaringen, emoties en gedachten in artistieke uitingen. 15. verwerft inzichten in vormelijke en technische aspecten/vaardigheden, vormgeving en inhoudelijke overeenkomsten, -verbanden en interacties binnen beeldende en fotografische expressiemogelijkheden en tussen andere artistieke uitdrukkingvormen en kunst disciplines.
	2.2 conceptualiseren en creëren	<ol style="list-style-type: none"> 16. vertaalt en transformeert waarnemingen, ervaringen en indrukken in artistieke ideeën volgens een persoonlijke visie en bewaakt deze. 17. benut verbeeldingstechnieken en durft nieuwe creatieve oplossingen/experimenten inzetten bij het ontwikkelen van fotografische concepten en werk. 18. heeft aandacht in de confrontatie met het onverwachte, het toevallige en het onbekende en komt tot originele concepten. 19. experimenteert met bewerking, omvorming en/of vormgeving van beeldend/fotografisch materiaal en bewaakt de (esthetische en technische) kwaliteit. 20. integreert opgedane inzichten en fotografische ontwikkelingen/vernieuwingen bij vertalingen van concepten naar de artistieke praktijk 21. organiseert zijn eigen werkplek en onderzoekt gepaste werklocaties gedurende het creatie- en/of werkproces. 22. kent en gebruikt gepaste (fotografische) materialen, apparatuur, middelen, instellingen, (basis)technieken, methoden, opname-, selectie- en bewerkingsprocessen, vakterminologie eigen aan de fotografische discipline en het medium. 23. maakt binnen- en buitenopnames en bewaakt de beeldkwaliteit. 24. past doelmatig de kennis van licht (plaatsing en invloed) en/of weersomstandigheden, belichting en -instellingen van materialen en opnameapparatuur, opstelling, decor toe bij binnen- en /of buitenopnames. 25. instrueert en/of interageert met betrokken personen/medewerkers tijdens het fotografisch proces zoals het treffen van technische voorbereidingen, het nemen van foto's, toonmomenten en presentaties, en respecteert hierbij de geldende privacyregels, de algemene principes in verband met toestemming bij beeldopname en gebruik van beeldmateriaal, alsook het intellectueel eigendomsrecht.
vakdeskundigheid inzetten	3.1 vakmanschap ontdekken en ontwikkelen	<ol style="list-style-type: none"> 26. selecteert op basis van inhoudelijke en technische kwaliteit foto's in functie van opdracht, opbouw persoonlijke portfolio en/of presentatie en bewerkt deze volgens eigen artistieke criteria. 27. zet gericht technische vaardigheden en diverse technieken in bij het selecteren, opslaan, formaatbepaling en/of -omzetting en bewerking van fotografische beelden. 28. bewerkt fotografisch beeldmateriaal volgens bepaald concept, stijl, en vastgelegde vorm, rekening houdend met de technische en esthetische vereisten van het te realiseren beeld, concept, portfolio en/of presentatie en stuurt bij waar nodig. 29. kent en gebruikt aspecten van beeldende vormgeving zoals vorm, dimensie, ruimte, licht, kleur, structuur, verhouding en compositie tijdens het fotografisch werk. 30. kent en hanteert diverse digitale basismethoden en -technieken, effectmogelijkheden bij bewerking van foto's en beeldmateriaal volgens bepaald doel en/of sfeer. 31. hanteert op creatieve wijze courante en relevante technologische media, digitale technieken/technologieën, beeldbewerkingssoftware en tools voor het bewerken (verplaatsen en/of aanpassen) van fotografisch materiaal en geselecteerde (eigen) beelden. 32. hanteert technische- en kwaliteitsvereisten bij keuze (gebruik en/of aankoop) van materie, materialen en materieel in verhouding prijs/kwaliteit.

		<p>33. kijkt gericht en kritisch naar eigen fotografisch en beeldende werk en reflecteert over eigen proces en ontwikkeling.</p> <p>34. onderzoekt de praktische realisatie van het fotografisch handelen (fotograferen, selecteren, bewerken, reproduceren en presenteren) en stuurt bij waar nodig.</p> <p>35. houdt rekening met de relatie en/of samenhang tussen vorm, inhoud, schoonheid en functie tijdens het fotograferen en bewerkingsproces.</p>
	3.2 artistiek handelen en zijn	<p>36. bouwt een geheel van eigen werk/fotografisch materiaal op, ontwikkelt een portfolio volgens de basisprincipes en bewaakt hierbij de eigen artistieke visie, identiteit en het intellectueel eigendomsrecht en gebruiksregels.</p> <p>37. voert vakkundig de stappen van de uitvoeringswaarden (zoals tijd en ruimte, termijn, budget, materiaal en werkmiddelen, noodzakelijke diensten, samenwerking uit.</p> <p>38. toont vertrouwen in de eigen mogelijkheden en het eigen artistiek fotografisch proces, onderhoudt het en bepaalt de voltooiing ervan.</p> <p>39. komt tot artistieke inzichten en (fotografische) vormgeving binnen het eigen creatie-/werkproces, integreert deze inzichten, stuurt bij waar nodig en rondt af.</p> <p>40. plaatst eigen (en ander) beeldend werk binnen een cultuurhistorisch referentiekader, tijd en ruimte en beschrijft hoe eigen werk zich verhoudt tot die van andere (amateur)fotografen.</p>
	3.3 veilig handelen	<p>41. werkt nauwkeurig en streeft naar een persoonlijke kwaliteitsvolle en deskundige uitvoering en afwerking.</p> <p>42. werkt veilig voor zichzelf en de andere met de eigen en/of voorziene materialen, apparatuur, accessoires, producten, ruimte en infrastructuur.</p> <p>43. handelt volgens de veiligheidsnormen en -regels en/of afspraken met betrekking tot materialen, apparatuur en producten.</p> <p>44. handelt ergonomisch verantwoord binnen de gegeven context en situatie.</p> <p>45. werkt duurzaam en verantwoord met materialen en producten.</p> <p>46. bewaart, controleert, reinigt en onderhoudt zorgvuldig de eigen en/of atelier-materialen, apparatuur en accessoires volgens de voorziene voorschriften en afspraken.</p> <p>47. signaleert risico's, defecten en onveilige situaties tijdens ateliergebeuren of artistiek praktijk en zoekt naar gepaste (technische) oplossingen bij nodige reparaties en/of problemen.</p>
onderzoeken	4.1 verkennen, observeren en reflecteren	<p>48. exploreert via diverse media, bronnen en culturele praktijken beeldende uitdrukkingsvormen (in functie van de eigen discipline), materie, materialen, technische mogelijkheden, trends en artistieke tendensen en verkrijgt inzichten.</p> <p>49. onderzoekt expressiemogelijkheden, verbanden, nieuwe technieken en technologische trends binnen de eigen uitdrukkingsvorm</p> <p>50. onderzoekt en exploreert fotografische en beeldende middelen, beeldelementen, technieken, materialen en hun mogelijkheden, en de relatie met andere contexten zoals ruimtelijkheid, licht, toepassing, doel.</p> <p>51. analyseert vorm en inhoud vanuit waarnemingen, indrukken, ervaringen, intuïtie, verbeelding,... en transformeert deze in verwachtingen en artistieke ideeën en/of concepten.</p>
	4.2 contextualiseren	<p>52. heeft oog voor de eigen artistieke ontwikkeling en eigen beeldtaal, reflecteert hierover met anderen en gaat constructief om met de ontvangen feedback.</p> <p>53. ontwikkelt en verbreedt het eigen kunst en cultuurhistorisch referentiekader en verwerft hierbij inzichten met betrekking tot de eigen uitdrukkingsvorm.</p> <p>54. laat zich inspireren door verzamelde en aangeboden bronnen over kunst en cultuur(uitingen), kunstenaars, periodes, stijlen en genres binnen de beeldende, audiovisuele en fotografische kunst discipline in functie van het eigen beeldend en fotografisch proces.</p>
relaties bouwen en samenwerken	5.1 interageren	<p>55. handelt tijdens het ateliergebeuren en/of projecten met het oog op het welzijn en de veiligheid van zichzelf, de medeleerlingen/betrokken medewerkers.</p> <p>56. werkt constructief, doelgericht en respectvol samen met medeleerlingen/betrokken medewerkers, toont vertrouwen en belangstelling voor hun ideeën en werk(processen).</p> <p>57. deelt ervaringen, ideeën, opdracht inhoud, aanpak, technieken, noden en/of suggesties met anderen, gaat de dialoog aan en kan komen tot gemeenschappelijk gedragen oplossingen indien nodig tijdens de artistieke praktijk of gemeenschappelijk project.</p> <p>58. draagt bij tot een aangename werksfeer en geeft zichzelf en de andere betrokkene hierbij de nodige ruimte en plaats voor interactie/reflectie.</p> <p>59. verantwoordt keuzes met betrekking tot een de uitvoering, creatieproces en/of presentatie en gaat hierover interactie met de andere.</p> <p>60. verbetert het eigen handelen en stuurt het fotografisch werk en/of creatieproces bij op basis van ontvangen feedback en/of beschouwingen</p>
	5.2 coördineren en begeleiden	
presenteren	6.1 presenteren en verspreiden	<p>61. bereidt zorgvuldig een of meerdere toonmomenten/presentaties van eigen fotografisch werk voor, vanuit een eigen visie en (artistieke) criteria, doelpubliek, doel en/of project.</p> <p>62. onderzoekt en bepaalt diverse presentatiekanalen om met eigen fotografisch werk naar buiten te treden.</p> <p>63. onderzoekt diverse presentatiemogelijkheden en kiest bewust voor een bepaalde vormgeving volgens de eigen artistieke visie.</p> <p>64. zet praktische en organisatorische middelen en methoden in bij het tonen van fotografisch werk aan publiek en maakt hierbij duidelijke afspraken met betrokken actoren.</p> <p>65. selecteert doordacht een representatieve, coherente selectie van eigen beeldend werk in functie van de soort presentatie, mogelijkheden, boodschap, doel, artistieke kwaliteit en de eigen artistieke voorkeuren en persoonlijkheid.</p> <p>66. analyseert het eigen fotografisch materiaal en bepaalt welk beeld in aanmerking komt voor presentatie, in functie van voltooiing, kwaliteit, coherentie, eigen visie.</p> <p>67. maakt doordacht de presentatie klaar, rekening houdend met de presentatiemogelijkheden en -technieken, ruimte, thema, sfeer, belichting, (beeld)kwaliteit.</p> <p>68. kiest de gepaste communicatiewijze en frequentie om met het eigen beeldend werk naar buiten te treden en het publiek te informeren over idee, concept, doel, inhoud, proces en andere fotografische aspecten.</p> <p>69. gaat op gepaste wijze en constructief om met reacties en (impliciete) feedback bij het naar buiten treden met en/of presenteren van eigen werk aan publiek en/of andere amateurfotografen.</p>

CONCORDANTIES	
TRANSVERSAAL ALGEMEEN (Tr Alg)	
Competentie 01 - Werkt met oog voor het eigen welzijn en het welzijn van anderen <ul style="list-style-type: none"> • handelt ergonomisch verantwoord • gaat veilig om met materiaal • signaleert risico's 	1 2 5 6 15 22 23 24 26 27 30 31 37 38 49 50 63 67 21 25 32 42 43 44 45 46 47 55 56 57 58 59 60
TRANSVERSAAL CREEREN (Tr Cre)	
Competentie 02 - Ontwikkelt artistieke concepten en ideeën <ul style="list-style-type: none"> • integreert opgedane inzichten in het creatieve proces • verzamelt basismateriaal • analyseert basismateriaal • werkt aan een persoonlijke visie • gaat scheppend, associatief en (re)productief om met intuïties • interageert met andere artistieke disciplines • transformeert waarnemingen en indrukken in artistieke ideeën 	1 2 3 4 7 8 27 29 30 31 35 38 40 49 51 52 6 13 14 15 17 18 19 20 22 39 41 48 53 54 55 56 57 58 59 60 68
Competentie 03 - Zet artistieke concepten en ideeën om in een uitvoerbaar geheel <ul style="list-style-type: none"> • geeft vorm aan verbeelding • kiest materialen, technieken en methodes • hanteert materialen, technieken en methodes • interageert met betrokken medewerkers • bewaakt de artistieke visie 	7 13 14 16 20 24 25 26 31 34 35 36 42 43 48 50 51 61 17 18 21 22 23 27 30 33 38 39 41 52 63 67 68 69
Competentie 04 - Ontwikkelt een eigen artistieke praktijk <ul style="list-style-type: none"> • heeft oog voor maatschappelijke en artistieke tendensen • heeft oog voor artistieke en culturele praktijken • heeft oog voor technieken en technologische trends in relatie tot de eigen werkzaamheden • onderzoekt in functie van de eigen artistieke praktijk • reflecteert over eigen werk en over de eigen praktijk • ontwikkelt een eigen artistieke taal • heeft oog voor de eigen artistieke ontwikkeling • ontwikkelt de eigen deskundigheid • gaat constructief om met feedback 	9 10 13 14 20 27 29 40 42 43 44 61 62 66 67 68 69 1 2 4 5 6 7 8 11 12 15 17 18 32 33 34 36 37 38 39 45 47 48 49 50 51 52 53 54 63 64 65

Alle vakken

SPECIFIEKE ACTIVITEITEN	
<p>Competentie 05 - Werkt technisch verantwoorde en creatieve concepten uit in fotografisch werk</p> <ul style="list-style-type: none"> • past vernieuwing en originaliteit toe in het concept • vertaalt concepten naar de praktijk • gebruikt fotografische technieken (compositie, kadrage, camerastandpunt, diafragma, sluitertijd, lichtgevoeligheid, filmgevoeligheid, lichtwaarde, filmontwikkeling, belichtingstijd ...) • houdt rekening met esthetische en technische criteria • kiest apparatuur • voert locatieonderzoek uit 	<p>10 14 19 21 26 39 41 53 54 56 57 58 59 60 62 63 64 65 68 3 4 5 6 7 9 13 17 20 28 36 38 61 66 67</p>
<p>Competentie 06 - Treft technische voorbereidingen</p> <ul style="list-style-type: none"> • kiest apparatuur (cameratype, lens, statief, filters ...) • selecteert belichtingsmateriaal • stelt fototoestel en belichtingsmateriaal op • bepaalt de positie van verlichting, decorstukken, persoon of object • houdt rekening met licht en weersomstandigheden bij buitenopnames • instrueert personen tijdens het treffen van technische voorbereidingen 	<p>1 2 12 23 41 55 57 64 10 22 24 34 42 43 44 45 47</p>
<p>Competentie 07 - Neemt foto's</p> <ul style="list-style-type: none"> • selecteert fotografische technieken • manifesteert een persoonlijke stijl • stelt het fototoestel en de belichting in • gebruikt een al dan niet ingebouwde belichtingsmeter • houdt rekening met licht en weersomstandigheden bij buitenopnames • instrueert personen tijdens het nemen van foto's • respecteert intellectueel eigendomsrecht en regelt toestemming voor gebruik tijdens het nemen van foto's • bewaakt de beeldkwaliteit 	<p>33 38 39 41 54 57 8 23 24 25 29 35 56 58 59 60</p>
<p>Competentie 08 - Selecteert foto's</p> <ul style="list-style-type: none"> • verzamelt foto's en slaat ze digitaal op • bekijkt de genomen foto's • selecteert foto's op basis van hun inhoudelijke en technische kwaliteit • hanteert eigen artistieke criteria 	<p>12 33 38 39 41 54 26 27 29 31 35</p>
<p>Competentie 09 - Bewerkt foto's digitaal</p> <ul style="list-style-type: none"> • bepaalt het digitale formaat • zet de foto's eventueel om naar andere formaten • kiest op creatieve wijze beeldverwerkingssoftware voor verplaatsen of aanpassen van figuren, kleuren, resoluties, tekst ... • gebruikt op creatieve wijze beeldverwerkingssoftware voor verplaatsen of aanpassen van figuren, kleuren, resoluties, tekst ... • past speciale technieken en effecten toe naargelang het doel en de sfeer van foto's • respecteert intellectueel eigendomsrecht en regelt toestemming voor gebruik tijdens het digitaal bewerken van foto's 	<p>1 2 12 15 16 19 28 33 38 39 41 54 8 9 27 29 30 31 35</p>

Alle vakken

Competentie 10 - Maakt en werkt een portfolio van fotografisch materiaal bij <ul style="list-style-type: none"> • selecteert foto's op basis van inhoudelijke en technische kwaliteit in functie van de opbouw van een persoonlijk portfolio • bewaakt de artistieke kwaliteit van de presentatiewijze 	3 4 12 19 26 28 33 38 39 44 7 36 37
Competentie 11 - Treedt naar buiten met fotografisch materiaal <ul style="list-style-type: none"> • bepaalt wanneer het werk kan getoond worden • bepaalt langs welke kanalen (wedstrijden, groepstentoonstelling, solotentoonstelling, portfolio, online ...) fotografisch werk getoond wordt • maakt een selectie van te tonen werk in functie van kanaal en doel • hanteert eigen artistieke criteria • bewaakt de artistieke kwaliteit van de presentatiewijze • kiest bewust voor een bepaalde vormgeving • bepaalt de frequentie en wijze van communicatie • toont zijn werk aan andere amateurfotografen 	12 26 28 45 47 10 22 25 37 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69
Competentie 12 - Voorziet in het basisonderhoud van materiaal, apparatuur en accessoires <ul style="list-style-type: none"> • houdt zich aan onderhoudsrichtlijnen (fabrikanteninstructies ...) • bewaart materiaal en apparatuur zorgvuldig • controleert regelmatig de correcte werking van materiaal, apparatuur en accessoires • reinigt regelmatig materiaal, apparatuur en accessoires • vervangt indien nodig defecte onderdelen • controleert de staat van de apparatuur • sluit mogelijke oorzaken van problemen één na één uit • voert reparaties uit • besteedt reparaties uit 	32 42 43 44 45 46 47